

«МАКУЛДАШЫЛГАН»
Аккредитациялык Кеңештин
төрагасы Сарбанов С.Т.

Протокол № 9
04.07.2024-ж.

«БЕКТЕМИН»

Директор Кошоева Б.Б.

Буйрук №2/008
04.07.2024-ж.

ЖОГОРКУ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРДЫ
ИШКЕ АШЫРУУЧУ ЖОГОРКУ ОКУУ ЖАЙЛАРЫНЫН
ИНСТИТУЦИЯЛЫК АККРЕДИТАЦИЯЛООНУН
ӨЗҮ-ӨЗҮ БААЛООНУ ЖҮРГҮЗҮҮ БОЮНЧА
КОЛДОНМО

Жогорку кесиптик билим берүү программаларын ишке ашыруучу ЖОЖдорду институционалдык аккредитациялоо боюнча өзүн-өзү баалоо боюнча колдонмо – Бишкек, 2024 – 22 б.

Жогорку кесиптик билим берүүнүн институционалдык аккредитациясын өткөрүү боюнча колдонмо аккредитациялоо процессине жана ЖОЖдун институттук өзүн-өзү баалоо процессинин негизги элементтерин камтыйт.

Институционалдык өзүн өзү баалоону жүргүзүүнүн стандарттары жана критерийлери боюнча комментарийлер берилди.

Жогорку кесиптик билим берүүнү институционалдык аккредитациялоону жүргүзүү боюнча колдонмо Кыргыз Республикасынын Жогорку окуу жайларынын жетекчилигине, окутуучуларына жана кызматкерлерине, АРТКИнин эксперттерине, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин органдарынын жана уюмдарынын өкүлдөрүнө арналган.

МАЗМУНУ

1. Колдонмо статусу	4
2. Колдонмонун максаты	4
3. Колдонуу чөйрөсү	4
4. Терминдер жана аныктамалар	4
5. Белгилер жана кыскартуулар	6
6. Өзүн-өзү баалоо отчетунун түзүмү жана форматы	7
7. Стандарттары	10
Стандарт 1 "Стратегиялык өнүктүрүү жана сапатты камсыздоо саясаты"	
Стандарт 2 "Кадр саясаты"	
Стандарт 3 "Материалдык жана маалымат ресурстары"	
Стандарт 4 "Каржы"	
Стандарт 5 "Илимий-методикалык жана изилдөө иштери"	
8. Өзүн-өзү баалоо комиссиясынын корутундусу	18
9. Адабият	21

1. Колдонмонун статусу

Бул колдонмо негизги билим берүү программаларын программалык аккредитациялоо боюнча АРКТИнин жалпы колдонмосунун бөлүгү болуп саналат.

2. Колдонмонун максаты

Бул колдонмонун максаты билим берүүнүн аккредитациялануучу уюмдарына эксперттик баалоону жүргүзүү жана негизги билим берүү программасын программалык аккредитациялоону ыйгаруу жөнүндө чечим кабыл алуу үчүн негизи катары АРКТИде берилүүчү негизги билим берүү программаларынын өзүн-өзү баалоо боюнча отчетун түзүү боюнча сунуштарды берүү жана шарттарын түшүндүрүү болуп саналат.

3. Колдонуу чөйрөсү

Бул колдонмо Агенттиктин программалык аккредитациялоонун бекитилген стандарттарынын негизинде түзүлгөн. Өзүн-өзү баалоо боюнча отчетту толтурууда жана берүүдө ушул Колдонмонун шарттарынын аткарылышынын тактыгы жана тууралыгы эксперттик комиссиянын ЖОЖго иш сапары жана АРКТИ тарабынан аккредитациялоо жөнүндө чечим чыгаруу процессинде АРКТИ тарабынан НББПны баалоо үчүн негиз болуп саналат.

4. Терминдер жана аныктамалар

Бул колдонмодо "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана билим берүү жаатындагы Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык терминдер жана аныктамалар колдонулат.

Аларга кошумча ушул стандарттарда төмөнкүдөй аныктамалар белгиленген:

Аккредитация - билим берүү уюмунун же анын айрым билим берүү программаларынын деңгээлин аккредитациялык агенттик тарабынан баалоонун жол-жобосу, анын жүрүшүндө билим берүү уюмунун же билим берүү программасынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайык келиши таанылат.

Программалык Аккредитация - билим берүү уюмунун айрым программдарынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайыктуулугун баалоо жол-жобосу.

Европалык кредит которуу жана топтоо тутуму (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS): берилген окуу натыйжаларына жетишүү үчүн зарыл болгон студенттин окуу жүктөмүнө негизделген система. Нормага ылайык, 60 кредит бир окуу жылында студенттин толук окуу жүктөмүнө туура келет.

Билим берүү программаларынын сапаты. Окуучулардын жана бүтүрүүчүлөрдүн компетенттүүлүк деңгээлинин билим берүү стандарттарын ишке ашыруучу уюм тарабынан белгиленген билим берүү стандарттарынын талаптарына жана кошумча талаптарга ылайык келиши.

Компетенттүүлүк - белгилүү бир чөйрөдө анын натыйжалуу жемиштүү иши үчүн зарыл болгон окуучуну (окуп жаткан адамды) билим берүүгө даярдоонун алдын ала белгиленген социалдык талабы (ченеми).

Студенттерди окутуунун акыркы натыйжалары - бул программанын аягында студенттер ээ болууга тийиш болгон компетенциялардын, билимдердин жана жөндөмдөрдүн жыйындысы.

Кредит (зачеттук бирдик): студенттин жүгүн мүнөздөө үчүн дисциплинанын бирдиктерине туура келген сандык маани, аны аяктоонун зарыл аты жана ЖОЖдо толук жылдык академиялык окууну аяктоо үчүн жалпы ишке карата ар бир курс боюнча зарыл иштин көлөмүн чагылдырат. ECTS кредитти керектүү ишти аткаргандан кийин жана жетишилген окуу натыйжаларына ылайыктуу баа алгандан кийин гана алууга болот.

Модуль: билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу дисциплинасынын бир бөлүгү, билим берүүнүн, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык аяктоону талап кылат.

Билим берүү кызматтарынын мониторинги: билим берүү иш-аракеттеринин процес-тери жана проценти жөнүндө маалыматтарды чогултуу жана талдоо.

Негизги билим берүү программасы - даярдоонун тиешелүү багыты боюнча билим берүү процессинин максаттарын, күтүлүүчү натыйжаларын, мазмунун жана ишке ашырылышын жөнгө салуучу окуу-методикалык алдын-ала божомолдоонун жыйындысы.

Керектөөчү-продукция же кызмат алуучу уюм же адам (окутуп-үйрөтүүчүлөр, алардын ата-энелери, иш берүүчүлөр, мамлекет).

Тышкы аудиторлор комиссиясы тарабынан ЖОЖго баруусу – аккредитациялоо процессинин жалпы кабыл алынган бөлүгү болуп саналган тышкы баалоонун компоненти. Тышкы аудиторлор-эксперттер ЖОЖдун өзүн-өзү баалоо материалдарын текшерүү, профессордук–окутуучулук курам, студенттер, кызматкерлер менен маектешүү жана көрсөтүлгөн кызматтардын сапатын жана натыйжалуулугун баалоо, ошондой эле аларды өркүндөтүү боюнча сунуштарды берүү үчүн жогорку окуу жайына барышат. Баруунун натыйжасы болуп жогорку окуу жайдын аудити боюнча отчет эсептелет;

Жол-жобосу - ишти же процессти жүзөгө ашыруунун белгиленген ыкмасы.

Процесс -"кирүүлөрдү" "чыгууларга"айландыруучу ишмерлердин өз ара байланышкан жана өз ара аракеттенүүчү түрлөрүнүн жыйындысы.

Окутуунун натыйжалары - негизги билим берүү программасы / модулу боюнча окутуунун натыйжасында алынган компетенциялар.

Сапат системасы - белгиленген эрежелер жана кабыл алынган усулдар менен сапат менеджментинин белгилүү бир функцияларын аткарган жана билим берүү программасынын бардык бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик стандарттарга ылайык белгиленген талаптарга жооп берүүсүн камсыз кылган уюмдагы жол-жоболордун, бөлүмдөрдүн жана кызмат адамдарынын жыйындысы.

Аккредитациялоо стандарттары - аккредитациялоо жол-жобосуна талаптарды белгилөөчү аккредитациялык органдын документтери.

Керектөөчүлөрдүн канааттануусу - керектөөчүлөрдүн алардын талаптарын аткаруу даражасын кабыл алуусу.

Натыйжалуулук - жетишилген натыйжа менен колдонулган ресурстардын ортосундагы катыш.

5. БЕЛГИЛЕР ЖАНА КЫСКАРТУУЛАР

Ушул колдонmodo төмөнкү белгилер жана кыскартуулар колдонулат:

КР - Кыргыз Республикасы;

КР БИМ - Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги;

ЖОЖ - жогорку окуу жайы;

ТЭК - тышкы эксперттик комиссия;

МББС - мамлекеттик билим берүү стандарты

АРТКИ - аккредитациялоонун, рейтингдин жана сертификациялоонун көз карандысыз институту;

ИИИ – илимий изилдөө иштери;

НББП - негизги билим берүү программасы;

ECTS - европалык кредиттик которуу жана топтоо тутуму;

ESG – жогорку билим берүүнүн Европа мейкиндигиндеги сапат кепилдиги үчүн кабыл алынган стандарттары жана сунуштамалары (European Standards and Guidelines);

ПОК - профессордук-окутуучулук курам;

УКС - Улуттук квалификация системасы

МКТ – маалымат коммуникациялык технологиялар

ОК – окумуштуулар кеңеши

ОКК – окуу көмөкчү курамы

ОМБ – окуу методикалык бирикме

АК - аккредитациялык кеңеш

6. ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛОО ОТЧЕТУНУН ТҮЗҮМҮ ЖАНА ФОРМАТЫ

АРТКИнин директору тарабынан бекитилген 04.07.2024-жылдын № 2/008 буйругу

Окуу жайдын өзүн-өзү баалоо боюнча отчетуна карата негизги талаптар

№	Бөлүмдөрдүн аталышы	Талаптар	Эскертүүлөр
1	Жалпы	Отчеттун текстинин шрифти-12,; Бөлүмдүн аталыштарынын шрифти - 14 Times New Roman калың шрифт болушу керек. Отчеттун бардык таблицалары, графиктери, иллюстрациялары жана тиркемелери номерлениши керек.	
2	Титулдук барак	Титулдук баракта келтирилген маалымат: Барактын ортосунда-жогору турган уюмдун, окуу жайдын жана аккредитациялануучу программанын толук аталышы (программалык аккредитация болгон учурда). Өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын мүчөлөрүнүн Аты-жөнү. Фамилиялардын карама-каршы жагында колу болушу керек. 2-бетте - бөлүмдөрдүн барактарын көрсөтүү менен отчеттун мазмуну. 3-бетте - кыскартуулардын тизмеси.	Отчет А4 форматындагы титулдук баракчадан башталат, ал анын мукабасы менен көрсөтүлөт.
3	Өзүн-өзү баалоо отчетунун түзүмү	Өзүн-өзү баалоо отчетунун бөлүмдөрү: - Киришүү - 1-5 аккредитациялык стандарттардын аткарылышын талдоонун натыйжалары жана алардын далилдери; - Корутунду; - Тиркемелер.	Жалпы киришүү; Калган бөлүмдөр ар бир билим берүү программасы боюнча ырааттуу жазылышы керек.
4	Киришүү	Кириш сөзүндө келтирилген маалымат: - мекеменин почта дареги, телефондору, e-mail, веб-сайт;	

		<ul style="list-style-type: none"> - окуу жайын түзүү жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын жетекчисинин, анын орун басарларынын Аты-жөнү, аккредитациялангандыгы үчүн жооп жана алардын байланыш маалыматтары (телефондор, перевестри); - өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын курамы; - окуу жайдын ишке ашырылуучу билим берүү программаларынын тизмеси; - билим берүү программаларына лицензиялар жөнүндө маалыматтар (лицензиялар жана алардын тиркемелери тиркелет); - окуу жайдын билим берүү программаларын аккредитациялоо жөнүндө маалыматтар (сертификаттын көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жай алган сыйлыктар жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын ар кандай уюмдарга мүчөлүгү жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - бардык билим берүү программалары боюнча студенттердин саны жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - аккредитациялануучу билим берүү программаларынын окуу пландары жөнүндө маалыматтар (окуу пландарынын көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын кыскача тарыхы. 	
5	<p>Аккредитациялык стандарттардын аткарылышын талдоонун натыйжалары жана алардын далилдери</p>	<p>Өзүн-өзү баалоо отчетунда келтирилген маалыматтар: Билим берүү мекемесинин өзүн өзү баалоо боюнча отчету Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын бекитүү жөнүндө» токтомуна ылайык ар бир аккредитацияланган билим берүү программасы боюнча аккредитациялоо стандарттарынын жана критерийлеринин аткарылышын талдоонун ырааттуу натыйжаларын берүүгө тийиш. 2024-жылдын 15-майындагы № 246 билим берүү тармагындагы аккредитация жөнүндө Өзүн-өзү баалоо комиссиясынын анализи өзүн-өзү сындoo жана далилдүү болушу керек.</p>	<p>6 (алты) аккредитациялоо стандарттары жана критерийлери ЖОЖ - 31 критерий ООЖ - 26 критерий</p>

		<p>Стандарттарга жана критерийлерге шайкештигин тастыктаган далилдер документтештирилүүгө тийиш.</p> <p>Өзүн-өзү баалоо комиссиясы ар бир критерийдин, ар бир стандарттын аткарылышы, аткарылышы, сын-пикирлер менен аткарылышы же аткарылбагандыгы жөнүндө корутунду чыгарышы керек.</p> <p>Критерийлердин аткарылышын талдоонун натыйжалары боюнча өзүн-өзү баалоо комиссиясы ар бир аккредитациялоо стандартынын аткарылышы, аткарылышы, сын-пикирлер менен аткарылышы же аткарылбагандыгы жөнүндө корутунду чыгарышы керек.</p>	<p>Ар бир критерий боюнча аткарууну баалоо болушу керек.</p> <p>Ар бир аккредитациялык стандарт боюнча анын аткарылышын баалоо, күчтүү жана алсыз жактарын аныктоо зарыл.</p>
6	Корутунду	<p>Корутундуда келтирилген маалымат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - программанын күчтүү жактары; - программанын алсыз жактары; - бардык 5 аккредитациялык стандарттардын аткарылышын баалоо. 	
7	Тиркеме	<p>Колдонмолордо берилген маалымат:</p> <p>Тиркемелерде аккредитациялык стандарттардын жана критерийлердин аткарылышынын документалдык далилдери болушу керек.</p> <p>Ар бир колдонмо жаңы барактан башталып, аталышы жана өсүп жаткан бети менен номерлениши керек.</p>	<p>Отчеттун негизинде жазылган алгачкы маалыматтар.</p>

7. СТАНДАРТТАР

Стандарт 1 «Стратегиялык өнүгүү жана сапатты камсыздоо саясаты»

ЖОЖдун ишмердүүлүгү анын миссиясы менен аныкталат, ал ЖОЖдун билим берүү мейкиндигиндеги ордун чагылдырат. ЖОЖду өнүктүрүү стратегиясында билим берүүнүн сапатын камсыз кылуу боюнча саясатты ырааттуу ишке ашыруу каралышы керек. ЖОЖдун башкаруу системасы көз карашты, миссияны жана стратегияны ишке ашырууга багытталган.

Таблица 1

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон макселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
1.1. ЖОЖ мамлекеттин, коомдун, реалдуу экономиканын секторлорунун, потенциалдуу иш берүүчүлөрдүн, студенттердин жана башка кызыкдар тараптардын миссиясын ишке ашырууга жана керектөөлөрүн канааттандырууга багытталган стратегияны иштеп чыгууну көрсөтүшү керек.	<ul style="list-style-type: none"> - ЖОЖдун стратегиялык документтери мамлекеттин, кызыкдар тараптардын жана студенттердин муктаждыктарына кандай жооп берет? - Стратегияда тобокелдиктер кандайча эске алынат? - Мамлекеттин, коомдун, кызыкдар тараптардын муктаждыгы кантип аныкталат? 	<ul style="list-style-type: none"> -ЖОЖ стратегиясы жана миссиясы - ЖОЖду өнүктүрүү стратегиялык планы
1.2. ЖОЖ миссиясы жана стратегиясы бардык кызыкдар тараптардын өкүлдөрү менен ачык талкууланат, алардын сунуштары жана түзөтүүлөрүнүн негизинде ЖОЖ Окумуштуулар кеңеши аларга өзгөртүүлөрдү киргизет.	<ul style="list-style-type: none"> - ЖОЖ миссиясын жана стратегиясын талкуулоого кызыкдар тараптардын катышуусу кандай? - ЖОЖ миссиясы жана стратегиясы бардык кызыкдар тараптардын өкүлдөрү менен канчалык көп талкууланат? 	<ul style="list-style-type: none"> - Окумуштуулар кеңешинин протоколу - Тегерек столдор
1.3. Ички башкаруу системасы эффективдүү иштеп, ЖОЖ миссиясын ишке ашырууга салым кошот.	<ul style="list-style-type: none"> - ЖОЖдун миссиясы азыркы башкаруу системасына жана билим берүүнүн сапатын камсыз кылуу жаатындагы саясатка канчалык туура келет? - Сапатты камсыздоо саясаты ЖОЖтин өнүгүү стратегиясына шайкеш келеби? 	<ul style="list-style-type: none"> - Тиешелүү документтер
1.4. ЖОЖ билим берүү ишин жөнгө салуу боюнча ченемдик укуктук актылардын талаптарын аткарат жана иштин айрым багыттары жана процесстери боюнча документтерди (пландар, программалар, жоболор ж.б.) иштеп чыгат.	<ul style="list-style-type: none"> - Сапатты камсыздоо саясаты кандай документтерде чагылдырылат? - Ички сапат саясатынын системасы билим берүү процессинин сапатын үзгүлтүксүз жогорулатууну кантип камсыз кылат? 	<ul style="list-style-type: none"> - Сапатты камсыздоонун ички саясатынын системасынын процесстерин, эрежелерин жана жол-жоболорун чагылдырган документтер - ЖОЖ сайты

1.5. ЖОЖ билим берүү уюмунун ишинин натыйжалары жөнүндө маалыматтын ачык-айкындуулугун көрсөтүшү керек.	- ЖОЖ билим берүү уюмунун ишмердүүлүгүн өнүктүрүү, калыптандыруу, бекитүү жана ишке ашыруунун бардык аспектилери жөнүндө маалыматты кантип таркатат? - Сапатты камсыздоо саясаты профессордук-окутуучулук курамга, кызматкерлерге жана студенттерге, иш берүүчүлөргө жана башка кызыкдар тараптарга жеткиликтүүбү?	- Тиешелүү документтер - ЖОЖ сайты
1.6. ЖОЖ өзүнүн академиялык репутациясын жогорулатуу боюнча чараларды көрөт.	- Академиялык репутацияны көтөрүү боюнча кандай аракеттер көрүлүп жатат?	- Тиешелүү документтер
1.7. ЖОЖ физикалык жана психологиялык жактан коопсуз чөйрөнү камсыз кылган шарттардын бар экендигин көрсөтүшү керек	- Физикалык жана психологиялык жактан коопсуз чөйрөнү камсыз кылуу үчүн кандай шарттар бар?	- Тиешелүү документтер

Стандарт 2 "Кадр саясаты"

ЖОЖ административдик, окутуучулук, билим берүү жана кенже/техникалык колдоо кызматкерлеринин компетенттүүлүгүнө ишениши керек. ЖОЖ өз кызматкерлеринин кесиптик деңгээлин жогорулатууда жана ишке алууда адилеттүү жана ачык-айкын процесстерди колдонууга тийиш. ЖОЖ профессордук-окутуучулук курамдын квалификациясы билим берүү программаларынын керектөөлөрүнө жооп беришин камсыз кылууга тийиш. ЖОЖ студенттик билим берүүнүн бардык мезгилдерин, анын ичинде кабыл алууну, аткарууну, таанууну жана сертификацияны жөнгө салуучу аныкталган, жарыяланган жана ырааттуу колдонулуучу саясаттарды көрсөтүшү керек.

Таблица 2

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
2.1. ЖОЖдо кадрларды тандоону, кесипкөйлүгүн жогорулатууну жана өнүктүрүүнү, бардык кызматкерлердин кесиптик компетенттүүлүгүн камсыз кылууну камтыган объективдүү жана ачык кадр саясаты болушу керек. Ошондой эле студенттерди кабыл алуудан баштап бүтүрүүчүлөр контингентин түзүү саясатын көрсөтүп, анын жол-жобосунун ачыктыгын камсыз кылуу.	Кадр саясаты кандай документтерде чагылдырылат? - Педагогикалык кадрларды жумушка алууда кандай критерийлер колдонулат? -Кызматка дайындоо жана кызматка көтөрүлүү кандай жүргүзүлөт? - Кызматтан бошотуунун себеби эмнеде? Ал кантип ишке ашырылат? -Кадрлар боюнча процедуралар канчалык айкын? - Сабактын сапатын комплекстүү баалоо кандай жүргүзүлөт?	- Ишке кабыл алуунун жана кабыл алуунун тартиби жөнүндө жобо - Эмгек келишими - Штаттык таблица - Кызматтык милдеттер - Эмгекке акы төлөө жөнүндө жобо - ЖОЖдун персоналынын жүрүм-турумун жөнгө салуучу эрежелер жана жоболор - ЖОЖтин стратегиясын ишке ашырууну камсыз кылуучу программалар - Газетага, ЖОЖдун сайтына жарыя -Келишимдер

	<ul style="list-style-type: none"> - Мугалимдин компетент-түүлүгүн системалуу түрдө баалоо кандай жүргүзүлөт? - Абитуриенттерди кабыл алуу эрежелеринин жана жол-жоболорунун болушу жана натыйжалуулугу. - Студенттердин контингент кандай түзүлөт? 	<ul style="list-style-type: none"> -Мугалимдин рейтинги - Кабыл алуу планы жана эрежелери - Кирүү экзамендерин өткөрүүгө талаптар - ЖРТ сертификаттары - Кабыл алуу сынагына катышкан абитуриенттердин рейтингдик тизмелери. - Билим берүү уюмунун веб-сайты
<p>2.2. ЖОЖ инновациялык билим берүү программаларын жана окутуу технологияларын киргизүү үчүн кадрлардын квалификациясын жогорулатуу, кесиптик жана инсандык өнүктүрүү тутумунун бар экендигин көрсөтүшү керек. Кызматкерлердин кесиптик жана инсандык өнүгүүсүн мотивациялоо үчүн шарттарды түзүү. Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү, окутууга тиешелүү тармактардан практиктерди тартуу. Жаш мугалимдерди колдоо.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Мугалимдерди жана педагогикалык кадрларды даярдоо жана кайра даярдоо, квалификациясын жогору-латуу кандай жүргүзүлүүдө? - Профессордук курамдын структурасы жаңы профессионалдык талаптарга оңой ыңгайлашууга мүмкүндүк береби? - Профессордук курамдын жана педагогикалык курамдын кесиптик жана инсандык өнүгүүсүн системалуу түрдө баалоо процесси барбы? - Профессордук курамдын академиялык мобилдүүлүгү кандай өнүгүп жатат? - Кайсы ЖОЖ/изилдөө уюмдары менен профес-сордук-окутуучулук курам-ды жана илимий кызматкер-лерди алмашуу жүрүп жатат? - Академиялык мобилдүүлүктүн натыйжаларын, анын билим берүүнүн сапатын камсыз кылууга кошкон салымын, билим берүү программаларын иштеп чыгууну баяндоо. -ЖОЖ жетекчилиги профессордук-окутуучулук курамдын профессионалдык жана инсандык өнүгүүсүнө кандай түрткү берет? -Практикалык мугалимдерди тандоо кандай жүрүп жатат? -Практик мугалимдерди тартуу менен кандай тарбиялык натыйжаларга жетишүүдө? 	<ul style="list-style-type: none"> - Окутуу жана кайра даярдоо программалары, квалификациясын жогорулатуу, мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу жөнүндө маалыматтар: план, сертификаттар, дипломдор - Академиялык мобилдүүлүк программалары/окутуучулар курамын алмаштыруу жөнүндө келишим. - Отчеттор, сертификаттар - Мугалимдин мотивациясынын далили: сыйлыктар, жылдын мыкты мугалими наамы - даражаларды коргоо - инновациялык долбоорлор конкурстары - мыкты окуу жана окуу борбору

	<p>-Окутуунун инновациялык ыкмаларын, алдыңкы технологияларды колдонуу кандайча кубатталып жатат?</p> <p>-ЖОЖ жетекчилиги жаш мугалимдерге кандай колдоо көрсөтүп жатат?</p> <p>-Жаш педагогикалык кадрларды өнүктүрүүгө багытталган иш-аракеттер программасын кандай?</p>	<p>- Жаш мугалимдерди өнүктүрүү жана колдоо программалары</p>
<p>2.3. ЖОЖ профессордук-окутуучулук курамдын ишмердүүлүгүнө мониторингди камсыз кылууга тийиш. Окутуунун сапатын баалонун ар кандай механизмдерин уюштуруу (студенттерге суроо берүү, профессордук-окутуучулук курамдын сабактарына катышуу).</p>	<p>-Педагогикалык ишмердүүлүктүн сапатын баалоо системасы кандай жүргүзүлүүдө?</p> <p>- Окуучулар арасында мугалимдин рейтингин аныктоо иштери кандай жүрүп жатат</p> <p>-Окуучулар менен мугалимдердин ортосундагы чыр-чатактын алдын алуу жана чечүү үчүн кандай чаралар көрүлөт?</p> <p>- Окуучулар менен мугалимдердин ортосундагы ишенимди, өз ара сый мамилени чыңдоо боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?</p> <p>- Бул процедураларда колдонулган критерийлер жетиштүү түрдө ачык, ачык жана объективдүүбү?</p>	<p>- Педагогикалык ишмердүүлүктүн сапатын баалоо боюнча документтер - Студенттердин арыздарына жооп берүү жана конфликттик кырдаалдарды чечүү боюнча далилдер.</p> <p>- Окутуучуларды жана студенттерди, ошондой эле кызыкдар тараптарды сурамжылоо жөнүндө маалымат.</p> <p>- Педагогикалык жамаатка өз ара катышуу журналы</p>
<p>2.4. ЖОЖ атайын ыкмаларды колдонуу менен профессордук-окутуучулар курамынын канааттануу-суна мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. ЖОЖдун жетекчилиги ар кандай маселелер боюнча профессордук-окутуучулар курамынын суроо-талаптарына жооп бериши керек.</p>	<p>-ЖОЖдун жетекчилиги менен кызматкерлердин кайтарымы байланышынын кандай механизмдери бар?</p>	<p>- ЖОЖдун жетекчилиги менен персоналдын кайтарымы байланыш системасы иштеп жаткандыгынын далили</p>

Стандарт 3 "Материалдык жана маалымат ресурстары"

ЖОЖ жетишерлик жана окуу максаттарына ылайыктуу болгон жетиштүү окуу ресурстарынын жана студенттерди колдоо кызматтарынын болушун камсыз кылууга тийиш. Программаларды ишке ашыруунун ыкмалары студенттерди окуу процессин биргелешип курууда активдүү роль ойноого түрткү бериши керек. ЖОЖ студенттердин, профессордук-окутуучулар курамын, иш берүүчүлөрдү жана башка кызыкдар тараптарды тартуу жана

айкындуулук, ачыктык, тартуу жана маалымдуулук принциптеринин негизинде ишке ашырылып жаткан ишмердүүлүгү, алардын демилгеси, тынымсыз өнүгүүсү жана өзгөргөн шарттарга ыңгайлашуусу жөнүндө коомчулукка маалымат берүүгө тийиш .

Таблица 3

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
<p>3.1. ЖОЖ инфраструктурасынын өзүнүн ишинин өзгөчөлүктөрүнө, анын ичинде билим берүү программаларын жана дистанттык окутууну ишке ашырууга ылайык келээрин көрсөтүшү керек. Аудиториялар, лабораториялар, байланыш жана компьютердик жабдуулар, окуу полигондору, технопарктер жогорку талаптарга жооп бериши керек.</p> <p>ЖОЖ жалпы коомчулукту жана кызыкдар тараптарды маалымдоо үчүн маалыматты таратуунун ар кандай ыкмаларын (анын ичинде ММК, веб-ресурс, маалымат тармактары, ЖОЖтун веб-сайты ж.б.) колдонушу керек.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Материалдык-техникалык база (имараттар, курулмалар, окуу кабинеттери, лабораториялар, окуу-лабораториялык жабдуулар, жатаканалар) билим берүү программасын ишке ашырууга ылайыктуубу жана жетиштүүбү? - Сизде керектүү сандагы компьютерлер жана башка техникалык жабдуулар барбы? - Каржылоо окуу процессин сапаттуу деңгээлде камсыз кылууга шарт түзүп береби? - Материалдык-техникалык базаны жаңыртуу кандай жыштык менен жүргүзүлүүдө? - Сабактан тышкары убакта компьютерлерди колдонуу мүмкүнчүлүгү барбы? - Веб-ресурста, жалпыга маалымдоо каражаттарында жана басма сөздө жайгаштырылган маалыматтын форматын сүрөттөп бергиле - Активдүү шилтемелерди камсыз кылуу. 	<p>Маалыматтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - окуучулар үчүн жеткиликтүү болгон окуу бөлмөлөрү жана көмөкчү жабдуулар, - студенттерге жеткиликтүү компьютерлер жана башка техникалык жабдуулар, - материалдык-техникалык жактан камсыздоо жана модернизациялоо, - окуу жайдын финансылык шарттарын жакшыртуу стратегиясы. <p>- ЖОЖтин расмий сайты</p> <p>- Журналдар, гезиттер, радио, телеберүү, буклеттер.</p>
<p>3.2. ЖОЖ студенттердин сабактан тышкары иш-чаралары үчүн эң ыңгайлуу шарттарды түзүүгө тийиш. Студенттерге төмөндөгүдөй кызмат көрсөтүүлөрү тийиш: ашкана, жатакана, компьютердик борбор, китепкана, окуу залдары, спорт залдары, стадион, медпункт ж.б.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жатаканага кирүү процесси кандай жүрүп жатат? - Жатаканада студенттер үчүн кандай шарттар түзүлгөн? - Окуучуларды тамак-аш менен камсыз кылууга, медициналык жактан тейлөөгө шарттар түзүлөбү? - ЖОЖте китепкана, компьютердик борбор, спорт залдар, стадион барбы? 	<ul style="list-style-type: none"> - Жатаканада каттоону жана жашоону жөнгө салуучу документтер - Ашканалардын жана медициналык пункттардын бар экендигинин далили

3.3. ЖОЖдо материалдык жана маалыматтык ресурстарды жакшыртуунун механизмдери жана көрсөткүчтөрү бар.	-Материалдык жана маалыматтык ресурстарды жакшыртуу боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?	- Тиешелүү документтер
3.4. ЖОЖ окуу процессинде коопсуздук талаптарынын жана санитардык-гигиеналык ченемдердин сакталышын камсыз кылууга тийиш.	- Окуу процессиндеги коопсуздук талаптары кантип жана кандай документтерде аныкталган? -ЖОЖтин аймагында коопсуздук системалары жана коопсуздукту көзөмөлдөө системасы иштеп жатабы? - Санитардык-гигиеналык ченемдерди жана өрт коопсуздугун, эмгекти коргоо жана коопсуздук талаптарын сактоо боюнча айрым иштер канчалык деңгээлде аткарылып жатат?	- тиешелүү органдардын эрежелерине, жоболоруна жана талаптарына ылайык келүүсү боюнча документтердин

Стандарт 4 "Каржы"

ЖОЖ окуу жайдын каржылоо системасынын туруктуулугу, эффективдүүлүгү, эффективдүүлүгү, приоритеттүүлүгү, ачык-айкындыгы, жоопкерчиликтүүлүгү, ыйгарым укуктарды берүү, делимитациялоо жана көз карандысыздык принциптерин ишке ашыруу даражасын көрсөтөт. Финансылык туруктуулукту баалоо финансылык отчеттуулукту талдоонун негизинде (баланс, кирешелер жана чыгашалар боюнча отчет), ошондой эле бухгалтердик эсеп жана финансылык талдоо кызматынын кызматкерлери, ЖОЖдун бөлүмдөрүнүн жетекчилери жана кызыкдар тараптар менен маектешүүлөрдүн негизинде жүргүзүлөт.

Таблица 4

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
4.1. ЖОЖ каржыны башкарууда, бюджетти аткарууда жана туура финансылык пландаштырууда ачыктыкты жана айкындуулукту камсыз кылат. ЖОЖ каржылык отчеттуулукту камтыган формалдуу финансылык башкаруу саясатынын бар экендигин көрсөтүшү керек.	-ЖОЖтин кайсы документтеринде формалдуу финансылык башкаруу саясаты чагылдырылган? -Акыркы 3 жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы боюнча отчетту талдоо. - Каржылык отчеттуулук бардык кызыкдар тараптар үчүн канчалык ачык жана жеткиликтүү? - Стратегияны ишке ашыруунун негизги багыттарына каражаттар кандай бөлүнүүдө? -ЖОЖ каржылык агымдарды кантип башкарат?	- Тиешелүү документтер

	-Стратегияны координациялоо жана финансылык агымдарды башкаруу механизмдерин сүрөттөп бергиле.	
4.2. ЖОЖ сырттан көз карандысыз аудит жүргүзгөнүн көрсөтүшү керек.	-Тышкы көз карандысыз финансылык аудиттин жыйынтыгын баяндоо. -Ким ишке ашырды?	Тиешелүү документтер
4.3.ЖОЖ өзүнүн ишинин ар кандай түрлөрүн, анын ичинде финансылык колдоонун жетиштүүлүгүн баалоо механизми болушу керек, анын ичинде ЖОЖ өнүктүрүүнүн стратегиялары, негизги билим берүү программаларын иштеп чыгуу.	- Финансылык иштердин жыйынтыгы кайда угулат? - Акыркы 5 жылдын финансылык жыйынтыгын сүрөттөп бериңиз	- Тиешелүү документтер
4.4. Кызматкерлерди жана студенттерди социалдык жактан колдоо системасы түзүлгөн. Бул системанын негизги принциптери жана жоболору документтештирилген жана кызыкдар тараптарга, анын ичинде бүтүндөй коомго жеткиликтүү.	- ЖОЖ студенттерди социалдык жактан колдоо боюнча кызматтар (студенттер кеңеши, студенттик профсоюз комитеттери ж.б.) барбы? -Кызматкерлерди жана студенттерди колдоо үчүн каражаттар кандай бөлүнөт?	- Студенттерди социалдык колдоо системасынын иштешинин далили. - Тиешелүү финансылык документтер

Стандарт 5 «Илимий-методикалык жана изилдөө иштери»

ЖОЖ адистерди жана практиктерди, ошондой эле эң мыкты чет элдик жана ата мекендик окутуучуларды илимий, методикалык жана илимий-изилдөө иштери сыяктуу окутуу иштерине тартуу аркылуу билим берүү программаларынын сапатын камсыз кылууга тийиш. Илимий изилдөөлөрдү жүргүзүү, илимди окуу процессине интеграциялоо, кызматкерлердин жана студенттердин илимий-изилдөө иштеринин натыйжаларын жарыялоо үчүн шарттарды түзмөйүнчө илимий изилдөөлөрдүн натыйжаларын окуу процессине киргизүүгө басым жасоо мүмкүн эмес.

Таблица 5

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
5.1. ЖОЖ илимий изилдөөлөрдү жүргүзүп, анын натыйжаларын окуу процессинде колдонот, ошондой эле илимий-изилдөө иштеринин натыйжалуулугуна мониторинг кылат. Студенттер илимий-изилдөө	- Илимий изилдөө иштери кандай жолго коюлган? - Илимий-изилдөө иштеринин натыйжалуу-лугун кантип көзөмөлдөйт? - Кызматкерлер жана студенттер кандай деңгээлдеги конференцияларга, семи-	- Илимий изилдөөлөрдүн пландары жана отчеттору, ошондой эле студенттердин илимий изилдөөлөрү - Кружоктордун иш пландары - Студенттер катышкан ишчараларга сереп салуу

<p>иштерине активдуу катышууда.</p>	<p>нарларга, сынактарга катышып жатышат? - Студенттердин изилдөө маданиятын өнүктүрүүгө багытталган кандай иш-чаралар (клубдар, конференциялар, сынактар, көргөзмөлөр ж.б.у.с.)?</p>	<p>- Студенттердин илимий жетишкендиктери жөнүндө маалымат (дипломдор, сертификаттар)</p>
<p>5.2. ЖОЖ материалдык жана маалыматтык ресурстардын НББПнын өзгөчөлүктөрүнө шайкештигин көрсөтүшү керек. Алардын илимий изилдөөлөр үчүн жеткиликтүүлүгүн камсыздайт.</p>	<p>- Маалыматтык ресурстарды өнүктүрүү кандай пландалууда? -ООПга ылайык студенттерге жана окутуучуларга технологиялык колдоо кандайча көрсөтүлөт (мисалы, онлайн окутуу, моделдөө, маалымат базасы, ЖОЖтин бирдиктүү платформасы); - Китепкана билим берүү программасынын дисциплиналары боюнча электрон-дук окуу китептери, окуу куралдары, илимий адабияттар жана башкалар менен канчалык деңгээлде жабдылган? - Китепкананын ресурстары канчалык жаңыланып турат - Студенттердин билим берүү интернет-ресурстарына, анын ичинде илимий маалымат базаларына кирүү мүмкүнчүлүгү барбы? - WI-FI билим берүү уюмунун аймагында иштейби? -МКТ боюнча билим берүү программалары кандай колдоого алынат? -ЖОЖте кандай маалымат системалары колдонулат? - ЖОЖтин же айрым кафедралардын сайты барбы? - Изилдөөлөрдү колдоо үчүн окуу, усулдук, илимий материалдар жеткиликтүүбү?</p>	<p>Маалымат: - китепкана жана кызматкерлерге жана студенттерге көрсөтүлүүчү кызматтар - ЖОЖ платформасы - электрондук окуу китептери, окуу куралдары, илимий адабияттар - кызматкерлер үчүн жана студенттердин өз алдынча иштөөсү үчүн жеткиликтүү окуу китептери, окуу адабияттары жана башка материалдар бар экендиги жөнүндө отчет</p>
<p>5.3. Илимий стажировкаларды өнүктүрүү, мыкты чет элдик жана ата мекендик окутуучуларды тартуу.</p>	<p>- Педагогикалык кадрлардын практикасы кандай өнүгүп жатат? - Кайсы ЖОЖ/изилдөө уюмдары менен профессордук-окутуучулук курамды</p>	<p>- Академиялык мобилдүүлүк программалары/окутуучулар курамын алмашуу жөнүндө келишимге кол коюу - Отчеттор, сертификаттар</p>

	жана илимий кызматкерлерди алмашуу жүрүп жатат? - Академиялык мобилдүүлүктүн натыйжаларын, анын билим берүүнүн сапатын камсыз кылууга кошкон салымын, билим берүү программаларын иштеп чыгууну баяндоо.	
5.4. ЖОЖ кызматкерлердин жана студенттердин илимий ишмердүүлүгүн стимулдаштыруу системасын көрсөтүшү керек.	-Кызматкерлердин жана студенттердин илимий ишмердүүлүгү кандай стимулдалат?	- Пландар, программалар, жоболор жана тиешелүү документтер
5.5. ЖОЖ кызматкерлердин жана студенттердин кадыр-барктуу басылмаларда жарыялоо активдүүлүгүн жогорулатуу боюнча чаралар көрүлүп жатат.	- Кызматкерлердин жана студенттердин басма сөз активдүүлүгүн жогорулатуу боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?	- Пландар, программалар, жоболор жана тиешелүү документтер

8. ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛОО БОЮНЧА КОМИССИЯНЫН КОРУТУНДУСУ

№	Баалоонун критерийлери	Окуу программанын позициясы			
		Ылайык келбейт	Жарым-жартылай	Ылайык келет	
Стандарт 1 «Стратегиялык өнүгүү жана сапатты камсыздоо саясаты»					
1.1	ЖОЖ мамлекеттин, коомдун, реалдуу экономиканын секторлорунун, потенциалдуу иш берүүчүлөрдүн, студенттердин жана башка кызыкдар тараптардын миссиясын ишке ашырууга жана керектөөлөрүн канааттандырууга багытталган стратегияны иштеп чыгууну көрсөтүшү керек.				
1.2	ЖОЖ миссиясы жана стратегиясы бардык кызыкдар тараптардын өкүлдөрү менен ачык талкууланат, алардын сунуштары жана түзөтүүлөрүнүн негизинде ЖОЖ Окумуштуулар кеңеши аларга өзгөртүүлөрдү киргизет.				
1.3	Ички башкаруу системасы эффективдүү иштеп, ЖОЖ миссиясын ишке ашырууга салым кошот.				
1.4	ЖОЖ билим берүү ишин жөнгө салуу боюнча ченемдик укуктук актылардын талаптарын аткарат				

	жана иштин айрым багыттары жана процесстери боюнча документтерди (пландар, программалар, жоболор ж.б.) иштеп чыгат.				
1.5	ЖОЖ билим берүү уюмунун ишинин натыйжалары жөнүндө маалыматтын ачык-айкындуулугун көрсөтүшү керек.				
1.6	ЖОЖ өзүнүн академиялык репутациясын жогорулатуу боюнча чараларды көрөт.				
1.7	ЖОЖ физикалык жана психологиялык жактан коопсуз чөйрөнү камсыз кылган шарттардын бар экендигин көрсөтүшү керек				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 2 «Кадр саясаты»					
2.1	ЖОЖдо кадрларды тандоону, кесипкөйлүгүн жогорулатууну жана өнүктүрүүнү, бардык кызматкерлердин кесиптик компетенттүүлүгүн камсыз кылууну камтыган объективдүү жана ачык кадр саясаты болушу керек. Ошондой эле студенттерди кабыл алуудан баштап бүтүрүүчүлөр контингентин түзүү саясатын көрсөтүп, анын жол-жобосунун ачыктыгын камсыз кылуу.				
2.2	ЖОЖ инновациялык билим берүү программаларын жана окутуу технологияларын киргизүү үчүн кадрлардын квалификациясын жогорулатуу, кесиптик жана инсандык өнүктүрүү тутумунун бар экендигин көрсөтүшү керек. Кызматкерлердин кесиптик жана инсандык өнүгүүсүн мотивациялоо үчүн шарттарды түзүү. Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү, окутууга тиешелүү тармактардан практиктерди тартуу. Жаш мугалимдерди колдоо.				
2.3	ЖОЖ профессордук-окутуучулук курамдын ишмердүүлүгүнө мониторингди камсыз кылууга тийиш. Окутуунун сапатын баалоонун ар кандай механизмдерин уюштуруу (студенттерге суроо берүү, профессордук-окутуучулук курамдын сабактарына катышуу).				
2.4	ЖОЖ атайын ыкмаларды колдонуу менен профессордук-окутуучулар курамынын канааттануусуна мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. ЖОЖдун жетекчилиги ар кандай маселелер боюнча профессордук-окутуучулар курамынын суроо-талаптарына жооп бериши керек.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 3 «Материалдык жана маалымат ресурстары»					
3.1	ЖОЖ инфраструктурасынын өзүнүн ишинин өзгөчөлүктөрүнө, анын ичинде билим берүү программаларын жана дистанттык окутууну ишке ашырууга ылайык келээрин көрсөтүшү керек. Аудиториялар, лабораториялар, байланыш жана				

	компьютердик жабдуулар, окуу полигондору, технопарктер жогорку талаптарга жооп бериши керек. ЖОЖ жалпы коомчулукту жана кызыкдар тараптарды маалымдоо үчүн маалыматты таратуунун ар кандай ыкмаларын (анын ичинде ММК, веб-ресурс, маалымат тармактары, ЖОЖтун веб-сайты ж.б.) колдонушу керек.				
3.2	ЖОЖ студенттердин сабактан тышкаркы иш-чаралары үчүн эң ыңгайлуу шарттарды түзүүгө тийиш. Студенттерге төмөндөгү-дөй кызмат көрсөтүүлөрү тийиш: ашкана, жатакана, компьютердик борбор, китепкана, окуу залдары, спорт залдары, стадион, медпункт ж.б.				
3.3	ЖОЖдо материалдык жана маалыматтык ресурстарды жакшыртуунун механизмдери жана көрсөткүчтөрү бар.				
3.4	ЖОЖ окуу процессинде коопсуздук талаптарынын жана санитардык-гигиеналык ченемдердин сакталышын камсыз кылууга тийиш.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 4 «Каржы»					
4.1	ЖОЖ каржыны башкарууда, бюджетти аткарууда жана туура финансылык пландаштырууда ачыктыкты жана айкындуулукту камсыз кылат. ЖОЖ каржылык отчеттуулукту камтыган формалдуу финансылык башкаруу саясатынын бар экендигин көрсөтүшү керек.				
4.2	ЖОЖ сырттан көз карандысыз аудит жүргүзгөнүн көрсөтүшү керек.				
4.3	ЖОЖ өзүнүн ишинин ар кандай түрлөрүн, анын ичинде финансылык колдоонун жетиштүүлүгүн баалоо механизми болушу керек, анын ичинде ЖОЖ өнүктүрүүнүн стратегиялары, негизги билим берүү программаларын иштеп чыгуу.				
4.4	Кызматкерлерди жана студенттерди социалдык жактан колдоо системасы түзүлгөн. Бул системанын негизги принциптери жана жоболору документтештирилген жана кызыкдар тараптарга, анын ичинде бүтүндөй коомго жеткиликтүү.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 5 «Илимий-методикалык жана изилдөө иштери»					
5.1	ЖОЖ илимий изилдөөлөрдү жүргүзүп, анын натыйжаларын окуу процессинде колдонот, ошондой эле илимий-изилдөө иштеринин натыйжа-жалуулугуна мониторинг кылат. Студенттер илимий-изилдөө иштерине активдуу катышууда.				
5.2	ЖОЖ материалдык жана маалыматтык ресурстардын НББПнын өзгөчөлүктөрүнө шайкештигин көрсөтүшү керек. Алардын илимий изилдөөлөр үчүн жеткиликтүүлүгүн камсыздайт.				

5.3	Илимий стажировкаларды өнүктүрүү, мыкты чет элдик жана ата мекендик окутуучуларды тартуу.				
5.4	ЖОЖ кызматкерлердин жана студенттердин илимий ишмердүүлүгүн стимулдаштыруу система-сын көрсөтүшү керек.				
5.5	ЖОЖ кызматкерлердин жана студенттердин кадыр-барктуу басылмаларда жарыялоо активдүүлүгүн жогорулатуу боюнча чаралар көрүлүп жатат.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
БАРДЫГЫ					

9. АДАБИЯТ

1. Кыргыз Республикасынын 2023-жылдын 11-августундагы № 179 “Билим берүү жөнүндө” Мыйзамы.
2. 2021-2023-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү концепциясы.
3. 2021-2040-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы.
4. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 4-майдагы № 200 “Кыргыз Республикасында 2021-2040-жылдарга билим берүүнү өнүктүрүү программасын бекитүү тууралуу” токтому.
5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 15-майдагы № 246 “Билим берүү тармагындагы аккредитациялоо боюнча ченемдик укуктук актыларды бекитүү тууралуу” токтому.
6. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты.
7. Европалык жогорку билим берүү мейкиндигинде (ESG) сапатты камсыздоо боюнча стандарттар жана колдонмолор (жаңы версия) (2015-жылдын 14-15-майда билим берүү министрлеринин Ереван конференциясында бекитилген).
8. ECTS (Европалык кредиттерди которуу жана топтоо системасы) колдонуу боюнча колдонмо. - Европа Биримдигинин Басылмалар кеңсеси, 2015-жыл, ISBN 978-92-79-43562-1 (2015-жылдын 14-15-майында билим берүү министрлеринин Ереван конференциясында бекитилген).
9. Инженердик, информатика, архитектура, табият таануу, математика боюнча өзүнчө же ар кандай адистиктердин айкалышы боюнча дипломдук программаларды аккредитациялоонун жалпы критерийлери, инженерия, информатика/информатика, табигый илимдер жана математика (ASIIN), Дюссельдорф (Германия), 2012, 55 б.б.
10. Criteria for accrediting Engineering technology programs, ABET, 2012, Baltimore.
11. Accrediting standards, ACEJMC, 2006.
12. Quality Procedures in the European Higher Education Area and Beyond - Second ENQA Survey, ENQA, 2008, Helsinki.